

[Gade]

tur og at få fjernet et egenartet fugleliv; vi opnår at få ødelagt et af de sidste opgangsvande for laks, og vi opnår at få udryddet fiskebestanden i et af Danmarks mest fiskerige vandløb. Vi opnår delvis ødelæggelse af fiskeriet i Ringkøbing Fjord og altså at gøre mange familier brødløse . . . «

Det ærede medlem var den eneste, der i denne sal sagde nej til projektet. Det var Holger Vivike fra SF, som i sidste øjeblik prøvede at standse dette vanvittige projekt, som jo også er en lærestreg om, hvordan interessegrupper – Hedeselskabet, politikere – beslutter et projekt, som bedst kan karakteriseres, som det gøres i Rolf Gecklers interessante bog, der hedder »Hvad indad tabes«. Heri skriver han, at Skjern Å-projektet på mange måder mere var et politisk projekt, end det var et afvandingsprojekt.

Hvis man følger behandlingen i Folketinget, var det sådan, at Karl Skytte, som var landbrugsminister på det tidspunkt, var lidt i tvivl om, hvorvidt det nu var en god idé, at det skulle behandles i salen. Det blev det så ikke. Det blev et aktstykke i finansudvalget, for det var jo ikke så godt, hvis der kom nogle helt irrelevante betragtninger ind i debatten her i Folketingssalen, f.eks. som dem, Holger Vivike kom med. Men man stod sammen: et flertal af lodsejerne – det var ikke alle lodsejere, det skal man også huske på – og Hedeselskabet, som ikke veg tilbage for at føre retssag mod folk, der fortalte sandheden om okkerforureningen på dette område.

Det, jeg vil sige ved at nævne alle disse ting fra dengang, er, at der blev advaret, der blev givet klar besked om, at dette projekt var vanvittigt, var forkert. Det, vi nu står med et forslag om – og jeg er glad for, at vi står med et sådant forslag – er, at vi efter at have konstateret, at det var en fejl, nu skal gå den anden vej, og det betyder rent faktisk, at man så også må prioritere helt anderledes og ikke alt det dér udflydende med mange interesser osv. Nej, vil vi have, at det er naturhensynet, der denne gang skal være den drivende kraft, når vi skal foretage nogle ændringer, så er det det, der har førsteprioritet, og ikke en lang række andre interesser, som sidst var med til at ødelægge den beslutning, man tog.

Jeg mener, at dette skal gøres med omhu. Vi kan jo risikere, at går vi i gang med at grave osv., får vi større problemer, fordi me-

get er ødelagt, men en del af det vil jo være, at man i hvert fald ikke dræner noget af den jord, som nu falder i eng; den skal have lov til at blive ved med at falde i eng. Jeg mener, vi under udvalgsarbejdet skal have en grundig drøftelse, sådan at vi kan få repareret nogle af disse skader.

Men den vigtigste lære for hele Folketinget er, synes jeg, at det går så grusomt galt, når man ikke forstår, at man skal prioritere naturinteresser højere end en lang række andre interesser, og her var f.eks. Hedeselskabets egne økonomiske interesser voldsomt afgørende for, at dette forløb er blevet så dårligt for miljøet, som det er.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

I den miljødebat, der for tiden foregår på ret så mange planer, fremkommer der ganske ofte ønsker om at få en konkret viden at beslutte på; man må vide, hvad det er, man snakker om. Det ville da unægtelig også være godt, men jeg tror, det er klogere at erkende, at den sidste sandhed i miljøspørgsmål bestemt ikke er fundet endnu. Til gengæld er der vel ingen af os, der er i tvivl om, at vi ved nok til, at vi ikke kan lade 5 og 7 være lige, men må tage fat på de områder, hvor vi er på tilstrækkelig sikker grund til at tage bestemmelser. Det gælder også på de områder, hvor man tidligere i den bedste mening har foretaget sig noget, som vi nu føler har uheldige virkninger, og hertil hører bl.a. problemerne omkring Skjern Å. Desværre er det langtfra de eneste. Man kan blot nævne navne som Hjarbæk Fjord og Limfjorden – for nu at tage dem, jeg har nærmest på.

Det Radikale Venstre er derfor også meget positivt over for forslaget om at få udarbejdet et projekt, der kan belyse, hvad der kan gøres, hvad der bør gøres, hvilke konsekvenser det i øvrigt vil få for befolkningen som helhed, og så i øvrigt det evigt tilbagevendende spørgsmål: hvad vil det koste?

Men vi har et ønske, og det er, at projektet opbygges på en sådan måde, at det kan danne model for andre områder, hvor ændringer også er påkrævet. Det Radikale Venstre ønsker altså et projekt, der giver en grundig belysning af muligheder og konsekvenser, gerne med Skjern Å som start, men også med henblik på andre steder med tilsvarende problemer.